

Presenting a Model for Predicting Love Shock Syndrome in College Students based on Hexaco Personality Traits with the Mediation of Spiritual Well-Being

ARTICLE INFO

Article Type
Research Article

Authors

Marzieh Etemadnia¹
Shohreh Shiroudi^{2*}
Javad Khalatbari³
Shahnam Abulghasemi⁴

How to cite this article

Marzieh Etemadnia, Shohreh Shiroudi, Javad Khalatbari, Shahnam Abulghasemi, Presenting a Model for Predicting Love Shock Syndrome in College Students based on Hexaco Personality Traits with the Mediation of Spiritual Well-Being; *Life Style Centeredon Health*, 2023:6(4): 839-845.

1. PhD student, Department of Psychology, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran.
2. Associate Professor, Department of Psychology, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran (corresponding author).
3. Associate Professor, Department of Psychology, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran.
4. Associate Professor, Department of Psychology, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran.

* Correspondence:

Address:
Phone:
Email: drshohrehshiroudi@gmail.com

Article History

Received: 2022/09/06
Accepted: 2022/11/19

ABSTRACT

The aim of the present study was to predict love trauma syndromes in college students based on Hexaco personality traits with the mediation of spiritual well-being. The method of descriptive research was of correlation type with structural equation modeling method. The statistical population of this research included all the students of the universities of Tehran city, among them, multi-stage sampling method, taking into account that the minimum sample size for structural equation research is 300 people (Klein, 2016) and the possibility 500 people were selected, of which 325 were girls and 175 were boys. The research tools include Ross' love trauma symptoms scale (1999); The Hexaco personality questionnaire was Lee and Ashton (2018) and the spiritual well-being questionnaire of Dalman et al. (2002). The data of the present research were analyzed using the structural equation modeling method. The results of the present study showed the coefficient of the indirect path of pleasantness ($\beta=0.069$, $P=0.003$), excitability ($\beta=0.125$, $P=0.001$) and extroversion (0.041). $\beta=-0$, $\beta=0.017$) was significant with love impact through spiritual well-being.

Keywords: Spiritual Well-Being, Students, Personality, Love Blow

ارائه مدلی برای پیش‌بینی نشانگان ضربه عشقی در دانشجویان بر اساس ویژگی‌های شخصیتی هگزاگو با

میانجیگری بهزیستی معنوی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۱۵
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۲۸
* نویسنده مسئول: drshohrehshiroudi@gmail.com

مقدمه

ورود به دانشگاه و زندگی دانشجویی بخش مهمی از تجربه زیسته بسیاری از انسان‌ها در جامعه معاصر است. بیش از ۴ میلیون دانشجوی در دانشگاه‌های مختلف تحصیل می‌کنند که بخش مهم و چشمگیری از کنشگران میدان علمی ایران را تشکیل می‌دهند (۱). ورود به دانشگاه نیز برای جوانان همراه با تجربه‌های جدید ارتباط با جنس مخالف است. تغییر موقعیت و دوری از خانواده به ویژه برای دانشجویان ساکن خوابگاه موجب می‌شود که نیازمندی‌های عاطفی خاص‌تر شود و احتمال درگیر شدن در روابط عاطفی با جنس مکمل ظهور بیشتری پیدا کند و به همین دلیل، تجربه شکست عشقی در دانشجویان دانشگاه امری شایع است (۲).

درد هیجانی ناشی از ضربه شکست عشقی، زمانی که شدت می‌گیرد موجب نشانه‌های ضربه عشق^۱ در فرد شود (۳). نشانه‌های ضربه عشق که مجموعه‌ای از نشانگان شدید است که پس از جدایی از معشوق و از هم پاشیدن یک رابطه عاطفی نمایان می‌شود اولین بار توسط راس معرفی شد (۴). این نشانگان مدت زمان مدیدی در فرد نمایان می‌شوند و عملکرد وی را در همه زمینه‌ها اعم از اجتماعی، تحصیلی و شغلی تحت تأثیر منفی قرار می‌دهد و موجب عدم سازگاری و انطباق وی با محیط می‌شود. در چنین شرایطی فرد ممکن است احساسات متفاوتی را تجربه کند و بدین ترتیب اغلب این افراد مراحل مختلفی را پشت سر می‌گذارند، اما به طور معمول احساساتی نظیر خشم، غم، اندوه، تنهایی، نشانه‌های جسمانی و همین طور بی‌خوابی را اکثر افراد تجربه می‌کنند و در برقراری رابطه جدید در آینده به دلیل از دست رفتن اعتمادشان دچار مشکل خواهند بود (۵). در چنین شرایطی این افراد افسرده شده و واکنش‌های پرخاشگرانه شدیدی را به دیگران نشان می‌دهند (۲). بنابراین، از آنجا که ضربه عشقی چنین پیامدهای منفی را برای سلامت روان و جسم به دنبال دارد، مطالعه در این زمینه حائز اهمیت است. به نظر می‌رسد که عشق و بسیاری از جنبه‌های سرمایه‌گذاری عاطفی در روابط عاشقانه با خصوصیات بنیادی شخصیت انسان مرتبط باشند (۶؛ ۷؛ ۸).

اینک و همکاران مطرح می‌کنند که عوامل شخصیتی یکی از عوامل تأثیرگذار در پدیده عشق و روابط عاشقانه هستند. ابعادی که الگوی صفات پنج عاملی شخصیت^۲ را در برمی‌گیرد عبارتند از: روان-رنجورخویی^۳، برون‌گرایی^۴، گشودگی به تجربه^۵، توافق‌پذیری^۶ و وظیفه‌شناسی^۷ (۹). این ابعاد به عنوان سازمانی از نظام‌های پویا عمل می‌کنند که رفتارهای افراد و سبک‌های تفکرشان به واسطه آن‌ها ارزیابی می‌شوند. هر یک از این پنج عامل گرایش‌های مجزای شخصیتی از که به واسطه اندیشه، احساس و رفتار و واکنش‌های

مرضیه اعتماددانی

دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران.

شهره شیروودی*

دانشیار، گروه روانشناسی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران (نویسنده مسئول).

جواد خلعتبری

دانشیار، گروه روانشناسی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران.

شهنام ابوالقاسمی

دانشیار، گروه روانشناسی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران.

چکیده

هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی نشانگان ضربه عشقی در دانشجویان بر اساس ویژگی‌های شخصیتی هگزاگو با میانجیگری بهزیستی معنوی بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی به روش مدلیابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش شامل تمام دانشجویان دانشگاه های شهر تهران بود که از میان آنها به روش نمونه گیری چندمرحله ای با در نظر گرفتن اینکه حداقل حجم نمونه برای پژوهش های معادلات ساختاری ۳۰۰ نفر پیشنهاد شده (کلاین، ۲۰۱۶) و احتمال ریزش نمونه، ۵۰۰ نفر انتخاب شدند که از این تعداد ۳۲۵ نفر دختر و ۱۷۵ نفر پسر بودند. ابزار پژوهش شامل مقیاس نشانه‌های ضربه عشق راس (۱۹۹۹)؛ پرسشنامه شخصیت هگزاگوی لی و اشتون (۲۰۱۸) و پرسشنامه بهزیستی معنوی دالمن و همکاران (۲۰۰۲) بود. داده های پژوهش حاضر با استفاده از روش مدلیابی معادلات ساختاری تحلیل شدند. نتایج پژوهش حاضر نشان داد ضریب مسیر غیرمستقیم صفات دل‌پذیری ($\beta = 0.003/0=P$)، هیجان‌پذیری ($\beta = 0.125/0=P$) و برون‌گرایی ($\beta = 0.041/0=P$) با ضربه عشقی به واسطه بهزیستی معنوی معنا دار بود.

کلیدواژه‌ها: بهزیستی معنوی، دانشجویان، شخصیت، ضربه عشقی

5. openness
6. agreeableness
7. conscientiousness

1. love trauma syndrome
2. five factor personality traits
3. neuroticism
4. extraversion

به طور همزمان و در طول یک سال گذشته بود. معیار خروج از پژوهش پاسخگویی ناقص به پرسشنامه‌ها و مخدوش بودن آنها بود. ابزار پژوهش: مقیاس نشانه‌های ضربه عشق. مقیاس نشانه‌های ضربه عشق راس شامل ۱۰ گویه است که در یک طیف لیکرت ۴ درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود. فقط گویه‌های یک و دو به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند (۴). امان‌اللهی و همکاران همبستگی این ابزار را با پرسشنامه افسردگی بک برابر ۰/۶۴ و پرسشنامه اضطراب حالت-صفت برابر با ۰/۶۱ و برای این ابزار ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۸ گزارش کردند.

پرسشنامه شخصیت هگزاکو. پرسشنامه شخصیت هگزاکوی لی و اشتون شامل ۱۰۰ گویه است که ۶ عامل شخصیتی تواضع، هیجان‌پذیری، برون‌گرایی، دل‌پذیری، وظیفه‌شناسی و گشودگی به تجربه را در یک طیف لیکرت از کاملاً مخالف=۱؛ مخالف=۲؛ بی‌نظر=۳؛ موافق=۴ تا کاملاً موافق=۵ مورد ارزیابی قرار می‌دهد (۱۱). لی و اشتون برای این ابزار ضرایب آلفای کرونباخ را در دامنه‌ای از ۰/۶۴ تا ۰/۸۹ و با استفاده از ساختار عاملی تأییدی ساختاری ۶ عاملی برای این مقیاس گزارش کردند (۱۱). طوقی و گنجی برای این ابزار ضرایب آلفای کرونباخ را در دامنه‌ای از ۰/۶۲ تا ۰/۷۶ و با استفاده از ساختار عاملی تأییدی ساختاری ۶ عاملی برای این مقیاس گزارش کردند (۱۲).

پرسشنامه بهزیستی معنوی. پرسشنامه بهزیستی معنوی دالمن و همکاران شامل ۱۲ گویه است که ۲ خرده‌مقیاس زیر مقیاس خودکارآمدی و نقشه زندگی را در یک طیف ۵ درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۵ مورد ارزیابی قرار می‌دهد (۱۳). فری و همکاران ضریب آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس خودکارآمدی ۰/۸۶ و برای نقشه زندگی ۰/۸۹ گزارش کردند (۱۴). همچنین، فری و همکاران همبستگی این ابزار با مقیاس افسردگی زونگ ۰/۴۲، با مقیاس سلامت عمومی ۰/۶۴ و مقیاس بهزیستی معنوی ۰/۶۲ گزارش کردند (۱۴).

یافته‌ها

افراد در موقعیت‌ها یکسان نمود می‌یابند (۱۰). ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو^۱ برای اولین بار توسط اشتون^۲ و همکاران در سال ۲۰۰۰ پیشنهاد شد. این مدل فرض می‌کند که ویژگی‌های شخصیتی را می‌توان در شش بعد خلاصه کرد: صداقت و تواضع^۳؛ هیجان‌پذیری^۴؛ برون‌گرایی؛ توافق‌پذیری؛ وظیفه‌شناسی و گشودگی نسبت به تجربه این شش بعد را شامل می‌شود. یوسفی و همکاران در پژوهش خود نشان دادند که طرحواره‌های ناسازگار اولیه، صفات شخصیت و سبک‌های دل‌بستگی با نشانگان ضربه عشق ارتباط دارند و می‌توانند آن را پیش‌بینی نمایند (۵).

یکی دیگر از عواملی که در بهبود از آسیب‌های بین فردی همچون ضربه عشقی نقش داشته باشد، مقابله معنویت/دینداری است. یکی از معروف‌ترین الگوها در بهزیستی معنوی، الگوی چهار مؤلفه‌ای شامل بهزیستی معنوی شخص‌گرا، جمع‌گرا، محیط‌گرا و تعالی‌گرا است. بهزیستی معنوی شخصی یعنی این که فرد توانسته بین معنا و هدف و ارزش‌های زندگی خود انسجام و سازگاری برقرار کند. در مقابل بهزیستی معنوی جمعی فرد را به نحوه ارتباط وی با دیگران گره می‌زند. بعد سوم بهزیستی معنوی محیط‌گراست که به لذت، مراقبت و پژوهش محیط طبیعی اطراف مربوط می‌شود (۵).

مواد و روش‌ها

روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی به روش مدلیابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش شامل تمام دانشجویان دانشگاه‌های شهر تهران بود که از میان آنها به روش نمونه‌گیری چندمرحله‌ای با در نظر گرفتن اینکه حداقل حجم نمونه برای پژوهش‌های معادلات ساختاری ۳۰۰ نفر پیشنهاد شده و احتمال ریزش نمونه، ۵۰۰ نفر انتخاب شدند که از این تعداد ۳۲۵ نفر دختر و ۱۷۵ نفر پسر بودند. معیارهای ورود به پژوهش شامل سن ۱۸ تا ۲۸ سال، نمره بالاتر از خط برش در مقیاس نشانه‌های ضربه عشق، اشتغال به تحصیل در دانشگاه‌های شهر تهران، عدم وجود معلولیت-های جسمانی و ابتلا به بیماری‌های مزمن و مصرف دارو به خاطر وضعیت جسمانی و روانی خود، بستری نشدن در طول سال گذشته به خاطر وضعیت جسمانی و روانی خود و عدم دریافت روان‌درمانی

جدول ۱. ماتریس همبستگی، میانگین، انحراف استاندارد، ضریب آلفای کرونباخ، چولگی، کشیدگی، ضریب تحمل و تورم واریانس متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۱. شخصیت-وظیفه‌شناسی	-							
۲. شخصیت-تواضع	۰/۳۲۰**	-						
۳. شخصیت-دل‌پذیری	۰/۱۶۰**	۰/۲۳۲**	-					
۴. شخصیت-گشودگی	۰/۱۱۰*	۰/۱۵۲**	۰/۰۰۲	-				
۵. شخصیت-برون‌گرایی	۰/۱۷۷**	۰/۱۳۱*	۰/۱۳۷*	۰/۲۵۱**	-			

3. Honesty-humility

4. emotionality

1. Hexaco

2. Ashton, M. C., Lee, K., & Son, C.

۶. شخصیت- هیجان -	۰/۲۱۴**	۰/۱۶۸**	۰/۲۶۹**	۰/۲۳۶**	۰/۱۰۸*	-
پذیری	۰/۴۳۱**	۰/۲۷۶**	۰/۲۸۷**	۰/۰۷۷	۰/۲۱۵**	۰/۱۶۰**
۷. بهزیستی معنوی	۰/۴۰۰**	۰/۲۶۴**	۰/۱۴۶**	۰/۱۹۹**	۰/۲۵۶**	۰/۲۰۵**
۸. ضربه عشقی	۳۹/۰۲	۴۰/۲۹	۴۶/۶۴	۴۱/۱۹	۳۹/۲۸	۴۱/۲۲
میانگین	۸/۸۵	۱۰/۰۰	۱۰/۰۳	۱۰/۱۰	۱۰/۹۰	۱۰/۰۵
انحراف استاندارد	۰/۷۱۸	۰/۷۸۹	۰/۷۷۶	۰/۷۴۵	۰/۸۱۷	۰/۷۳۹
ضریب آلفای کرونباخ	۰/۳۳۴	۰/۳۰۴	۰/۲۵۹	۰/۲۸۰	۰/۶۲۵	۰/۳۵۵
چولگی	۰/۰۷۹	۰/۱۵۱	۰/۵۲۶	۰/۲۴۵	۰/۲۸۵	۰/۲۸۹
کشیدگی	۰/۶۹۷	۰/۸۰۰	۰/۸۱۳	۰/۷۹۳	۰/۷۸۷	۰/۷۰۴
ضریب تحمل	۱/۴۳۴	۱/۲۵۰	۱/۲۳۰	۱/۲۶۲	۱/۲۷۱	۱/۴۲۱
تورم واریانس	۱/۶۰۵	۱/۶۰۵	۱/۶۰۵	۱/۶۰۵	۱/۶۰۵	۱/۶۰۵

داده‌های چندمتغیری نرمال بود (مقادیر کشیدگی و چولگی به ترتیب برابر با ۰/۹۰۸ و ۰/۳۳۰ به دست آمد). همچنین بررسی نمودار پراکنندگی واریانس‌های استاندارد شده خطاها نشان داد که مفروضه همگنی واریانس‌ها در بین داده‌های پژوهش حاضر برقرار بود.

نتایج جدول ۱ نشان داد توزیع داده‌های مربوط به متغیرهای پژوهش حاضر نرمال بود. زیرا که شاخص‌های مربوط به چولگی و کشیدگی هیچ کدام از متغیرهای پژوهش خارج از محدود ± 2 نبود. ارزیابی مقادیر ضریب تحمل و تورم واریانس نیز نشان داد که مفروضه هم-خطی بودن در بین متغیرهای پیش بین برقرار بود. بررسی مقادیر کشیدگی و چولگی اطلاعات مربوط به فاصله مهلبویاس نیز نشان

جدول ۲. ضرایب مسیر بین صفات شخصیت و ضربه عشقی با میانجی‌گری بهزیستی معنوی

مقدار احتمال	برآورد ضریب استاندارد شده β	خطای معیار	برآورد ضریب b	مسیرها	
۰/۳۱۶	۰/۰۵۶	۰/۰۳۶	۰/۰۳۵	وظیفه‌شناسی ← ضربه عشقی	کل
۰/۶۹۰	۰/۰۲۶	۰/۰۳۷	۰/۰۱۶	دل‌پذیری ← ضربه عشقی	
۰/۰۴۱	۰/۱۰۷	۰/۰۳۲	۰/۰۶۷	تواضع ← ضربه عشقی	
۰/۰۰۱	۰/۳۰۵	۰/۰۳۶	۰/۲۱۵	هیجان‌پذیری ← ضربه عشقی	
۰/۰۰۶	۰/۱۵۶	۰/۰۲۸	۰/۰۸۹	برون‌گرایی ← ضربه عشقی	
۰/۰۶۷	۰/۰۹۶	۰/۰۳۴	۰/۰۶۴	گشودگی ← ضربه عشقی	
۰/۲۸۳	۰/۰۵۵	۰/۰۳۳	۰/۰۳۴	وظیفه‌شناسی ← ضربه عشقی	
۰/۴۲۷	۰/۰۴۴	۰/۰۳۵	۰/۰۲۷	دل‌پذیری ← ضربه عشقی	
۰/۱۸۰	۰/۰۶۹	۰/۰۳۱	۰/۰۴۳	تواضع ← ضربه عشقی	
۰/۰۰۲	۰/۱۸۰	۰/۰۳۷	۰/۱۲۷	هیجان‌پذیری ← ضربه عشقی	
۰/۰۱۷	۰/۱۱۵	۰/۰۲۶	۰/۰۶۶	برون‌گرایی ← ضربه عشقی	
۰/۰۶۷	۰/۰۹۶	۰/۰۳۴	۰/۰۶۴	گشودگی ← ضربه عشقی	مستقیم
۰/۹۷۷	۰/۰۰۴	۰/۰۹۱	۰/۰۰۷	وظیفه‌شناسی ← بهزیستی معنوی	
۰/۰۰۳	۰/۱۹۱	۰/۱۰۲	۰/۳۳۷	دل‌پذیری ← بهزیستی معنوی	
۰/۰۵۷	۰/۱۰۶	۰/۰۹۹	۰/۱۸۸	تواضع ← بهزیستی معنوی	
۰/۰۰۱	۰/۳۴۵	۰/۱۱۰	۰/۶۹۱	هیجان‌پذیری ← بهزیستی معنوی	
۰/۰۱۷	۰/۱۱۳	۰/۰۷۶	۰/۱۸۴	برون‌گرایی ← بهزیستی معنوی	
				گشودگی ← بهزیستی معنوی	
۰/۰۰۱	۰/۳۶۳	۰/۰۲۱	۰/۱۲۸	بهزیستی معنوی ← ضربه عشقی	
۰/۹۷۷	۰/۰۰۲	۰/۰۱۲	۰/۰۰۱	وظیفه‌شناسی ← ضربه عشقی	
۰/۰۰۳	۰/۰۶۹	۰/۰۱۳	۰/۰۴۳	دل‌پذیری ← ضربه عشقی	
۰/۰۵۷	۰/۰۳۸	۰/۰۱۴	۰/۰۲۴	تواضع ← ضربه عشقی	

هیجان پذیری ← ضربه عشقی	۰/۰۸۸	۰/۰۲۱	۰/۱۲۵	۰/۰۰۱
برون‌گرایی ← ضربه عشقی	-۰/۰۲۳	۰/۰۱۱	-۰/۰۴۱	۰/۰۱۷

را افزایش دهند، به‌عنوان مثال مدام شریک جنسی خود را عوض می‌کنند و مواردی این چنین؛ اما این افراد هیجان‌های مثبت را زیاد تجربه نمی‌کنند (۱۹؛ ۲۰). پرواضح است که تیپ شخصیتی روان-رنجور استعداد و آسیب‌پذیری بالایی به پدیده فقدان و پیامدهای ناشی از آن خواهد داشت. شخصیت‌های روان‌رنجور معمولاً در روابط بین فردی، به‌ویژه روابط نزدیک و صمیمی حالت‌های نوسانی مختلفی را تجربه می‌کنند (۵). این افراد ممکن است با عبور از راه‌های پیچ در پیچ و هیجانی سعی در حل سوگواری ناشی از نشانگان ضربه عشقی و رسیدن به محبوب داشته باشند.

تواضع نشان‌دهنده ویژگی‌هایی مانند: همدردی نسبت به دیگران، کمک به آن‌ها و باور به این‌که دیگران نیز متقابلاً کمک کننده هستند، است. تمایل به انطباق علایق با دیگران، همراهی و یاری کردن دیگران، از دیگر ویژگی‌های بارز افراد متواضع است. میزان بالای تواضع باعث می‌شود فرد در تعاملات بین فردی، هیجان‌های خود را تنظیم کرده، رفتارهای ملایم‌تری از خود نشان دهد. همچنین، افراد متواضع تضادهای ناشی از روابط بین فردی را با سهولت بیشتر حل می‌کنند که این مسئله باعث کاهش فراوانی و شدت رفتارهای تعاملی منفی می‌شود. بنابراین، افزایش همکاری و سازگاری میان افراد حمایت بیشتر را برای هر فرد از جانب شریک عشقی‌اش ایجاد می‌کند و فاصله عاطفی میان آنها را کم‌تر می‌سازد (۲۱).

این افراد روابط صمیمی و پایدار و مستحکم همراه با دل‌بستگی ایمن و نه وابستگی، با دیگران و با شریک عاطفی خود برقرار می‌کنند و در صورت انحلال رابطه عشقی خود، دچار آشفتگی هیجانی قابل ملاحظه نمی‌شوند. پیرامون رابطه و نقش بهزیستی معنوی در پیش بینی نشانگان ضربه عشقی، پژوهش‌های کریمی پورزارع و همکاران و فوجی و نادری همسو با این یافته هستند که نشان دادند عوامل معنوی، سلامت مذهبی و اعتقادات مذهبی پیش بینی کننده طلاق عاطفی هستند. در تبیین این یافته میتوان گفت بهزیستی معنوی با ارتباط هماهنگ میان افراد، ثبات در روابط، صلح و ارتباط با خود، خدا و جامعه مشخص می‌شود که باعث ارتباط ضابطه مند میان طرفین رابطه عاطفی و عملکرد مطلوب آنها می‌شود. همچنین تمرکز معنویت بر مفهوم و فلسفه زندگی است و بر ویژگی‌هایی مانند عزت نفس و امیدواری تأکید می‌کند. به نظر می‌رسد این امر باعث شکل گیری عشق، احترام، شادی، آرامش درونی و جهتگیری در روابط عاطفی می‌شود که به فرد کمک می‌کند هنگام مواجهه با مشکلات و رخدادهای بیرونی به دنبال معنا و مفهوم، تحمل سختی‌ها و یافتن راهی برای پویایی زندگی باشد که چنین نگرشی باعث کاهش پرخاشگری، تعارضات و اختلافات در روابط عاشقانه و عاطفی می‌شود. از طرف دیگر بهزیستی معنوی، بعد چهارم سلامت شناخته شده است که به خطر افتادن این بعد، فرد را به اختلال‌های روان-شناختی مانند احساس تنهایی و از دست دادن معنا در زندگی مبتلا می‌کند که ناسازگاری در زندگی را به دنبال دارد. از این رو، بهزیستی

جدول ۲ نشان می‌دهد ضریب مسیر غیرمستقیم صفات دل‌پذیری (P=۰/۰۰۳، β=-۰/۰۶۹)، هیجان‌پذیری (P=۰/۰۰۱، β=۰/۱۲۵)، برون‌گرایی (P=۰/۰۱۷، β=-۰/۰۴۱) با ضربه عشقی به واسطه بهزیستی معنوی معنا دار بود.

بحث و نتیجه‌گیری

اساساً مفهوم عشق، آزادی و رهایی در احساس کردن و قائل شدن این آزادی در ابراز احساسات به دیگران است؛ بدین معنا که به دیگران اجازه دهیم رشد طبیعی کنند و خود را به طور طبیعی ابراز کنند. خودبودن و پذیرفتن دیگران به همان شکلی که هستند لازمه عشق است. اشاره ضمنی از این تعریف عشق وجود ارتباط واقعی بین افرادی است که یکدیگر را دوست دارند. عشق احساس کردن است؛ این احساس کردن زمانی وجود دارد که دو نفر حرف می‌زنند و باهم ارتباط دارند. حال اگر یکی از این دو نفر در رابطه، شخصیت ناسازگار و روان‌رنجور خوبی داشته باشد، در روابط نزدیک عاطفی در قالب توقعات غیرمنطقی، به دنبال ارضای نیازهای غیرواقعی خودش است و زمانی که این نیازها ارضا نمی‌شوند احساس می‌کند که دوستش ندارند (۱۵).

افرادی که از نظر برون‌گرایی بالا و از لحاظ روان‌رنجور خوبی پایین هستند به‌صورت ژنتیکی برای ثبات هیجانی آمادگی دارند. افراد برون‌گرا بهتر می‌توانند با تنش روزمره مقابله کنند، به‌احتمال بیشتر-تری درصدد حمایت اجتماعی برمی‌آیند که به آن‌ها در کنار آمدن با تنش کمک می‌کند. برون‌گرایان به جای ارباب و تهدید دیگران، از طریق نمایش‌گری جذابیت‌های خویش، دیگران را به سمت خود جلب کنند. برون‌گرایی با هیجان‌ات مثبتی همچون خوش بینی، عشق و صمیمیت همراه است، همچنین اجتماعی بودن و فعال بودن افراد برون‌گرا نیز در تجمیع با دیگر صفات بر روابط عشقی و در نتیجه رضایت از این رابطه تأثیر مثبت دارد (۱۶؛ ۱۷). افرادی که از بی‌ثباتی هیجانی برخوردارند، در چنین روابطی سعی در گرفتن چیزی از کسی برای پرکردن خلأ درونی دارند. روشن است که این روابط در نهایت به جدایی منتهی می‌شود. فقدان و جدایی برای افراد ارمغانی جز اضطراب، خشم، افسردگی و عاطفه منفی ندارد (۱۵). چنان‌چه اشتون و لی اشاره کرده‌اند این بعد، صفت شخصیتی را بازنمایی می‌کنند که رفتارهای اجتماع‌پسند در مقابل رفتارهای ضداجتماعی را تحت تأثیر قرار می‌دهند، یعنی این صفات از تجلی اعمال اجتماع‌پسند و بازداری اعمال ضداجتماعی حمایت می‌کنند (۱۸).

هیجان‌پذیری هم شامل ویژگی‌هایی است که از نظر اجتماعی پسندیده است مانند احساساتی بودن و هم ویژگی‌هایی که جامعه-پسند نیست مانند اضطراب. ثبات هیجانی، رشد یافتگی هیجانی، پایدار بودن از نظر هیجانی، آرام و واقع‌نگر بودن در زندگی را شامل می‌شود. درحالی‌که، افراد هیجان‌پذیر ترجیح می‌دهند مدام فعالیت-های خود را تغییر دهند و از راه تجربه‌های مهیج انگیزندگی خود

8. White J K, Hendrick S S, Hendrick C. (2004). Big Five personality variables and relationship constructs. *Personality and Individual Differences*, 37: 1519–1530.
9. Engel G, Olson K R, Patrick C. (2002). The Personality of Love: Fundamental Motives and Traits Related to Components of Love. *Personality and Individual Differences*, 32(5): 839-853.
10. South S C, Jarnecke A M, Vize C E. (2018). Sex differences in the Big Five model personality traits: A behavior genetics exploration. *Journal of Research in Personality*, 74: 158-165.
11. Lee K, Ashton M. C. (2018). Psychometric Properties of the HEXACO-100. *Assessment*, 25(5): 543–556.
12. Toqi J, Ganji K. (2021). Normization and assessment of the adequacy of the psychometric indices of the Hexaco questionnaire and its comparison with the five big personality factor questionnaire of Neo. *New Ideas of Psychology Quarterly*, 8 (12): 1-9.
13. Daaleman T P, Frey B B, Wallace D, Studenski S, A. (2002). Spirituality Index of Well-Being Scale: development and testing of a new measure. *The Journal of family practice*, 51(11): 952-952.
14. Frey B, Daaleman T, Peyton V. (2005). Measuring a Dimension of Spirituality for Health Research: Validity of the Spirituality Index of Well-Being. *Research on Aging - RES AGING*, 27: 556-577.
15. Mesbahi E, Amiri Majd M, Qamari M, Bazazian S. (2019). Developing a model for predicting love trauma syndromes in college students based on personality traits, primary maladaptive schemas, and the quality of attachment relationships. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 25 (1): 42-55.
16. Hekmati I, Mahmoud Alilu M, Seyyed Mahdavi Aghdam R, Khajste S. (2016). A preliminary study of the structural relationships of Hexaco personality factors

معنوی پایین، باعث به وجود آمدن ناتوانی در تحمل و حل مشکلات در روابط بین فردی با شریک عاطفی، احساس پوچی و سردرگمی، ناتوانی در روابط عاطفی رضایتبخش و در نهایت تجربه نشانگان ضربه عشقی می‌شود (۲۲).

به علت محدودیت زمانی، روش معمول خودسنجی در سنجش متغیرها به کار رفته است و از روش‌های ترکیبی استفاده نشده است. با توجه به اینکه این پژوهش در قالب خودسنجی انجام گرفته، بنابراین نتایج آن ممکن است با سوگیری همراه باشد.

References

1. Afrasiabi H, Khobiari F. (2015). Student identity and factors related to it among students of Yazd universities. *Research and planning in higher education*, 21(78): 1-19.
2. Asayesh M H, Ghazinejad N, Bahonar F. (2020). Explaining the emotional reactions of girls with love failure syndromes; A qualitative study. *Educational culture of women and family*, 15(53): 154-125.
3. Dehghani M, Atef Vahid M K, Gharai B. (2011). Love shock syndrome. *Mental Health Quarterly*, 5(8): 74-67.
4. Rosse R B. (1999). The love trauma syndrome: free yourself from the pain of a broken. Perseus Publishing, a Member of the Perseus Books Group.
5. Yousefi Y, Adhamian E, Abdulmohammadi K. (2016). The role of primary maladaptive schemas, personality traits and attachment styles in predicting the symptoms of love trauma syndrome in female students. *Social psychological studies of women*, 14 (48).
6. de Oliveira J J, De Castro do Nascimento A M, De Araújo Lopes F. (2021). Influence of personality, attachment and mate value on heterosexual and non-heterosexual romantic relationship satisfaction. *Personality and Individual Differences*, 183, 111128.
7. Cotter K A, Kerschner B J. (2018). Personality and health: Impacts of romantic relationship characteristics. *Personality and Individual Differences*, 120, 40-46.

with cluster B personality disorders. *Psychological Studies Quarterly*, 12(1): 46-27.

17. Chehreh H, Ozgoli G, Abol-Maali Al-Hosseini Kh, Nasiri M. (2017). Investigating the relationship between personality traits and marital satisfaction based on the big five personality factors model: a systematic review. *Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences*, 22 (5): 132-121.

18. Ashton M C, Lee K. (2007). Empirical, theoretical, and practical advantages of the HEXACO model of personality structure. *Personality and social psychology review: an official journal of the Society for Personality and Social Psychology, Inc*, 11(2): 150–166.

19. Bashiri H, Dehghan F, Ghazanfari Zarnaq H, et al. (2016). Relationship between marital satisfaction and personality traits of married employees of health centers. *Personality and Individual Differences*, 5(11): 91-104.

20. Zamani Forushani Sh, Ali Qanawati S, Najaflavi Turkmani Z, Sharifi T. (2016). The structural model of the relationship between Hexaco personality variables and happiness: Investigating the mediating role of attributional styles. *Psychological methods and models*, 7(24): 71-89.

21. Kohi S, Etemidi A, Fatehizadeh M. (2014). Investigating the relationship between personality traits and mental health with marital frustration in couples. *Cognitive and Behavioral Sciences Research Quarterly*, 4(1): 71-84.

22. Samadifard H. (2011). Relationship between spiritual well-being and religious beliefs with life expectancy of diabetic patients. *Babol University of Medical Sciences, Islam and Health Journal*, 2(2): 44-51.